

EIFFEL

EIFFEL MŰHELYHÁZ
EIFFEL ART STUDIOS

MVM
PIKOLÓPROGRAM

János vitézke

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

GYERMEKKAR

OPERA GYERMEKKAR
HUNGARIAN STATE OPERA CHILDREN'S CHORUS

BALETTINTÉZET

MAGYAR NEMZETI BALETTINTÉZET
HUNGARIAN NATIONAL BALLET INSTITUTE

János vitézké

Interaktív gyermekelőadás Kacsóh Pongrác *János vitéz* című daljátéka alapján

Rendező **HARANGI MÁRIA**

Szerkesztő **ANDRÁSSY-NEUENSTEIN FRIGYES**

Koreográfus **RAFAI-VETÉSI ADRIENN**

A Gyermekkar vezetője **HAJZER NIKOLETT**

A Magyar Nemzeti Balettintézet művészeti vezetője **RADINA DACE**

Mesélő **HARANGI MÁRIA**

János vitéz **ABEBE-AYELE RAFAEL / TAKÁCS BOTOND**

Iluska **GÁLBORY KÍRA / FORRAI ANNA ZSÓFIA**

A francia király **ANDRÁSSY-NEUENSTEIN FRIGYES**

Francia királylány **ITTZÉS BERTA JÚLIA / TÓTH REBEKA**

Strázsamester **BEDE RICHÁRD / DEIM ANDRÁS**

Közreműködők (zongora, ének) **SZABÓ M. KRISZTINA**

A Nyáj, a Haramiák, a Huszárok, az Óriások és a Tündérek szerepében a Magyar Nemzeti Balettintézet növendékeit és a Gyermekkar tagjait láthatjuk.

Bemutató: 2021. november 21., Eiffel Műhelyház

„Szivemnek gyöngyháza, lelkem lluskája!”

Kukoricza Jancsi így szólott hozzája:

„Pillants ide, hiszen ezen a világon

Csak te vagy énnekem minden mulatságom.

Vesd reám sugarát kökényszemeidnek,

Gyere ki a vízből, hadd öleljelek meg;

Gyere ki a partra, csak egy pillanatra,

Rácsókolom lelkem piros ajakadra!”

A legtöbbeknek ismerősen csenghetnek e sorok: tanulták az iskolában a *János vitéz*t, vagy látták a belőle készült Jankovics Marcell-rajzfilmet, nézegették diafilmen, vagy akár hallgatták a Töröcsik Mari-féle előadásban bakelitlemezen. Ezek és további lehetőségek bármely kombinációja remek alkalom, hogy a mindenkorú gyerekek megismerjék valamilyen formában Petőfi verses meséjét. A költő 1844-ben írta meg a művet, melyből Kacsóh Pongrác készített daljátékot, amit 1904-ben mutattak be a Király Színházban. „A *János vitéz* színpadra alkalmazása meglehetősen nehéz feladatnak ígérkezett, hiszen a verses népmese, ahogyan monográfiájában Horváth János határozta meg Petőfi művét, nagyon sok olyan elemet tartalmazott, amelyek alkalmatlanok voltak a színpadra. Például az eredeti mese folyamán sűrűsödő vad és erőszakos, később pedig fantasztikus epizódok.” Azonban hiába nehéz a mese színpadra alkalmazása, ha a Kacsóh-daljáték bemutatóján maga Fedák Sári öltötte magára a címszerepet, és óriási sikert aratott – akkor már egész biztos, hogy bármilyen sikerülhet: a *János vitéz*kében gyerekek játsszák és éneklnek végig a teljes Petőfi-történetet, melyet átsző Kacsóh daljátéka. S azon nyomban ki is derül, hogy nincs lehetetlen, ha gyerekek és felnőttek, színházba járók és színházcsinálók használják a fantáziájukat.

A *János vitéz*ke tehát Petőfi és Kacsóh műveinek különleges elegyéből jött létre Andrásy-Neuenstein Frigyes énekművész szerkesztésében. A gyerek nézőknek és előadókknak készült változat rövidített formában viszi végig a történetet Harangi Mária rendezésében. „Az én felfogásomban Petőfi *János vitéze* nem egy régi, múltbéli történet, hanem a mindenkori magyar kultúrkincs jelen idejű része, mely nélkül nem lehet felnőni. Része a személyiségfejlődésnek, ezért nagyon fontos, hogy minden kor gyermeke találkozzon vele. Nekem is mesélték a szüleim, én is meséltem három kislányomnak, és úgy gondolom, hogy éppen ez a mesélés teszi élővé az alkotást, mely biztos, hogy soha nem fog kikopni a kultúránkból. A mesélés hatására indul be a hallgatók fantáziája – legyenek ők akár gyerekek, akár felnőttek, és így kaphat kedvet bárki, hogy belebújjon Petőfi figurájába. Ezt a színházi helyzetet használom ki a *János vitéz*kében, ahol a mesélőn és a királyon kívül minden szerepet gyerek játszik. A mi korunk számára különleges motívum, hogy a francia királynő egy erős, karakán személyiség, aki a hagyományos nő-, illetve királynői ideállal szemben tevékeny, hasznos akar lenni a világban. Ez a személyes törekvés számos jelentős-különleges női sorsot juttathat eszünkbe az elmúlt évszázadokból. Így nemcsak a társadalomból kivetett, harcba vonuló Kukorica János vagy a halálba kergetett árva Iluska sorsa lehet ismerős ezekben a mesefigurákban, hanem bizony a francia királynő személyisége is ismerősnek hat” – vallja a rendező.

Kacsóh Pongrác a daljátékát természetesen felnőtt hangokra komponálta, igazán nehéz ének-szólammal. „Nagy kihívás és kuriózum, hogy úgy mutatják be a gyerekek magas színvonalon ezeket a nehéz szerepeket, mintha mi sem lenne természetesebb. Közben éppen mert az OPERA Gyermek-kara adja elő, talán még több emberhez – minden korosztályhoz! – eljut a mű, és olyan felnőttek is beülnék megnézni az előadást, akik maguktól nem tennék. Mi lehet ennél nemesebb cél? A legkisebb fellépőnk kilencéves, a legtöbb szerepet pedig tinédzserek éneklik – szünet nélkül, végig a színen, ami felnőttektől is borzasztó erős koncentrációt, készenlétet és jelenlétet igényel, hát még a gyerekektől! De öröm látni, hogy egy-egy ilyen produkció nekik is milyen sokat ad. A fejlődés lehetőségét látják a kihívásban, élvezik, hogy itt komoly, négy-szólamú kórustételeket énekelnek, hiszen megtartottuk az eredeti zenét, és a gyerekek alázatosan és kirtatóan vesznek részt a hosszú és kemény szereptanulási folyamatban” – nyilatkozta Hajzer Nikolett, a Gyermekkar vezetője.

A *János vitéz*ke illeszkedik az OPERA elmúlt évadai folyamán bemutatott, gyerekeknek szóló előadások sorába, melyek a kicsiket a nagy művek világába hivatottak bevezetni: a *Csípkerózsika* balettből így lett *Kiscsípke*, a *Hattyúk tavából Kishattyúk tava*, A *kalózból KisKalóz*. Most pedig újra színpadra, mégpedig gyermek- és családközeli térbe kerül a *János vitéz*ke az Eiffel Műhelyházban, hogy teljes család számára nyújtson élményt és kikapcsolódást – sőt némi interaktív játékot is. Ebben az előadásban először játszanak közösen főszerepet az OPERA Gyermekkarának tagjai és a Magyar Nemzeti Balettintézet növendékei. Kőrösi András színművész és basszbariton operaénekes pedig mesélőként kalauzolja végig a játékosokat és a nézőket János vitéz kalandjain.

A műsorlapot szerkesztette: Mátrai Diána Eszter